

ÅRSPLAN FOR MOSJORDET BARNEHAGE 2025-2027

Mosjordet barnehage

Mosjordet barnehage ligger sentralt på Tretten med Aurvoll skole og Trettenhallen som nærmeste naboer. Barnehagen har romslige lokaler og en stor hage. Det er bilfritt rundt barnehagen. Vi har et nærmiljø som inspirerer til lek og utforskning både sommer og vinter. Vi leker på skolens uteområde, har aktiviteter i Trettenhallen, besøker idrettsplassen, Stav, Moksaparken og er på turer i skogen og ellers i nærmiljøet.

Mosjordet har 54 plasser som gir barnehage plass til ca. 40 barn. Antallet barn kan variere ut ifra behov i de ulike aldersgruppene. Vi har fordelt gruppene etter alder på avdelingene Nord, Sør og Vest.

Årsplan for Mosjordet

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

- Årsplanen bygger på Rammeplan for barnehager, innspill fra barn og foreldre, barnehagens tradisjoner og personalets kompetanse og valg.
- Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og bidrar til å styre innhold og arbeidsmåter i barnas hverdag.
- Denne årsplanen gjelder for to år, og skal være retningsgivende for Mosjordet barnehage i årene 2025-2027.

Visjon og verdier

Vår visjon i Mosjordet er «røtter og vinger». Den uttrykker vårt ønske om å gi barna både trygghet og tilhørighet, altså røtter, samtidig som vi gir dem mulighet til å utforske og vokse der vi utvikler vinger. Viktige verdier for oss er allsidighet, åpenhet og romslighet. Vi ønsker å møte hvert barn med et åpent sinn, tilby varierte opplevelser og skape et inkluderende og raust miljø for alle.

Satsingsområder for perioden 2025-2027

I hele perioden prioriterer vi å arbeide med:

- **Bøker og leselyst** vil være vårt innholds-tema i denne perioden med stort fokus på digital praksis og prosjektarbeid som arbeids- verktøy og metoder.
- I tillegg satser vi enda mer på *Kropp, bevegelse og helse* med fokus på mat og allsidig fysisk aktivitet
- Digital praksis
- Prosjektarbeid

Bøker og leselyst

Forskning viser hvor viktig det er for barns språkutvikling å bli introdusert for bøker og skape leselyst tidlig. Barnehagen er helt i starten av barnas utdanningsløp og ved å skape leselyst og interesse for bøker allerede nå vil gi barna et godt grunnlag og et fortrinn senere i utdanningsløpet.

I Mosjordet:

- Skal vi gjennom bøker gi barna kunnskap og forståelse om forskjellige temaer. Vi skal skape rom for utforskning og undring.
- Skal vi engasjere oss sammen med barna og legge til rette både for lytting og aktiv dialog mellom barn og voksne.
- Bruker vi bøker som en utvidelse av temaer vi jobber med og har et bredt utvalg av alderstilpassede bøker tilgjengelig til enhver tid.
- Bli bøker brukt aktivt i lek med barna, i samlingsstund og i relasjonsbygging sammen med barna, enten en til en eller i grupper.
- Legger vi til rette for og oppmuntrer til videre lek knyttet til temaer vi har lest om.

Hvorfor vi leser høyt for barna i Mosjordet:

- For at vi voksne sammen med barna skal gi en koselig og rolig lesestund.
- Barna får en felles opplevelse.
- Det gir økt ordforråd og økt språkforståelse.
- Barna får bedre forutsetninger for å lære å lytte.
- Det gir økt kunnskap, der barna lærer mer.
- For å kunne gi barna et utgangspunkt til samtale og undring rundt temaer.
- For å stimulere barnas fantasi, følelser, lek og drømmer.
- For å øke barnas forståelse for andre mennesker og levemåter.

Bruk av biblioteket

Vi bruker bibliotekene, både på Tretten og i Øyer. Vi har samarbeidsmøter med ansatte fra biblioteket hvor vi får komme med innspill på hva vi trenger, hvilke aktiviteter de kan tilby og vi får månedlige anbefalinger av barnebøker de har tilgjengelige. Vi bestiller temakasser med bøker fra biblioteket når vi skal jobbe dypere med temaer i barnehagen. Vi får også besøk av bibliotekaren som kommer og har høytlesning for barna.

Tøyveskebibliotek

Gjennom biblioteket har vi fått tøyveskebibliotek i barnehagen. Vi har fått et antall tøyvesker med bøker tilpasset forskjellige alder som barna får låne med seg hjem en periode. Sammen gir vi alle familier muligheten til å lese sammen og finne gleden ved høytlesning. Vi vet jo at ikke alle har tilgang på mange bøker hjemme, eller at det kan være utfordrende å komme seg på biblioteket i en travel hverdag. Med tøyveskebiblioteket minner vi de foresatte om å lese med barna i hverdagen, og vi sørger for enkel tilgang til egnede høytlesningsbøker.

Bevegelse

Barn lærer gjennom å bruke kroppen. God motorikk gir barna mestringsfølelse og trygghet i egen kropp. Barn uttrykker seg gjennom kroppen og hopping, dansing, tumlelek og løping er en naturlig del av hvordan barna kommuniserer og utforsker verden. Hverdagsbevegelse handler om alle aktivitetene i løpet av en dag. Det er å klatre opp en trapp, kle på seg, åpne dører, smøre brødskiva, rydde etter seg og gå på do selv. Disse situasjonene gir barn mulighet til å trene på motorikk og selvstendighet. Vi legger til rette for robuste barn ved å la dem få gjøre selv og bygge opp tro på egne ferdigheter. Barn som mestrer hverdagen sin, møter motgang med større styrke.

I Mosjordet betyr dette:

- At vi gir barna tid. Hverdagsrutiner som påkledning, smøremåltid og dobesøk tar tid, men er verdifull trening som ikke skal skyndes igjennom.
- Barna skal få rom og støtte, voksne skal ikke overta det de kan klare selv.
- Vi heier på barnets innsats, ikke bare resultatet.
- Barnehagen legger til rette for utelek i alle slags vær. Det gir variasjon i sanseopplevelser og fysiske utfordringer.
- Aktivitetsukene våre skal inspirere barna til å bruke kroppen på ski, sykkel, i dans, regellek osv.
- Vi legger til rette for finmotoriske aktiviteter som tegning, klipping med saks, puslespill, Lego, smøremåltid ol. Dette styrker øye-hånd koordinasjonen.
- Tur-dager, vi går på turer i nærområdet og øver stedsans og utholdenhet. Vi går til gapahuken til skolen, nærbutikken, Moksaparken, Mølleparken, Stavsplassen ol.

Mat i Mosjordet

I Mosjordet legger vi til rette for at barna skal få oppleve god matkultur og matglede sammen med andre barn og voksne. Måltidene i Mosjordet er en arena hvor vi har fokus på språktrening, med benevning av pålegg og utstyr, og det er et sosialt samlingspunkt i en ellers travel barnehagehverdag hvor vi kan sette oss ned og ha glede av gode samtaler sammen. Vi bruker god tid på å bli kjent med råvarene og barna er deltakende i prosessene. Ved å la barn være med og tilberede og servere, ser vi at terskelen for å smake på nye smaker er blitt lavere, og at barna setter mer pris på og vil delta mer også på delen av barnehagehverdagen.

I Mosjordet:

- Får barna servert alle måltidene. Vi serverer frokost, lunsj og ettermiddagsmat, også kaldt to-maten. Til disse måltidene tilbys brødmatt og knekkebrød med et utvalg pålegg, som for eksempel forskjellige fiskepålegg, leverpostei, ost og diverse skinkepålegg. Til alle måltidene blir barna tilbydd frukt eller grønnsaker. Hos de minste barna dekkes bordet av de voksne og barna er med å velge ved at de viser med kropp, stemme og uttrykk hva de vil ha, mens hos de større så dekker de bordet selv og smører på maten sin selv.
- Har vi egne matgrupper som består av voksne og barn som har ansvaret for varmmåltidene vi serverer 1-2 ganger i uka, gruppens deltakere vil variere. Denne gruppen bruker Matjungelen som hjelpemiddel og inspirasjon i dette arbeidet. Matjungelen er et aktivitetsprogram for barnehage der barn kan utforske en jungel av mat og oppleve matglede i fellesskap. Barna utforsker, leker og lærer om mat som er bra for kroppen og kloden.
- Har de eldste barna, skolestarterne, et prosjektsamarbeid med Stav og Tretten Sanitetsforening om gamle mattradisjoner. Vi låner skolekjøkkenet og får være med å lage tradisjonelle retter fra bunnen av med fokus på lokale råvarer.
- Har vi en liten kjøkkenhage hvor vi dyrker forskjellige grønnsaker som vi sår selv eller får gjennom et samarbeid med Øyer-Tretten Bondelag. Disse høstes på sensommeren/høsten og brukes til matlaging i barnehagen.

Digital praksis

I Mosjordet barnehage jobber vi aktivt med digital praksis. Vi har ulike typer verktøy å leke oss med som nettbrett med apper som gir barna mulighet for å skape noe, digitalt mikroskop, projektorer, inspeksjonskamera, datamaskiner, kopimaskin, Bee-bots og interaktiv skjerm.

Personalet skal bruke digitale verktøy for å utforske, leke og skape sammen med barna. Det betyr at barna skal erfare hvordan de kan produsere egne filmer, bøker, bilder, tegninger og undersøke nærmiljøet rundt seg. Personalet har et bevisst forhold til barnas personvern og vurderer relevans og egnethet i møte med digitale verktøy. De ansatte skal spørre barna om det er greit at de blir tatt bilde av.

Hvordan skal vi jobbe med dette:

- Vi tilrettelegger for erfaringer med ulike digitale verktøy som er meningsfylte for barna.
- Barna får være med på å produsere egne bøker, filmer, spill, kunst osv.
- Digitale verktøy er med på å berike prosjektarbeider og lekemiljøer.
- Pedagogisk dokumentasjon, vi henger opp bilder og tekst av aktiviteter og bilder tatt av barna.

Hvorfor skal vi jobbe med dette:

- Kunnskap om digitale verktøy er en nødvendig kompetanse for fremtiden.
- Når barna får være med på å produsere egne bøker, filmer, spill osv. får de kjennskap til hva som skjer i virkeligheten og hva som skjer på skjermen. Barna øver opp sin digitale dømmekraft og til å ha et kritisk blikk for hva som er sant og ikke.
- Barna lærer å medvirke inn i et felleskap når de sammen undersøker noe eller produserer egne produkter.
- Pedagogiske dokumentasjon, gir barna muligheten til å samtale og reflektere over aktiviteter de har gjennomført og bilder de har tatt. Samtalene kan igjen skape ideer for lekemiljøer og prosjektarbeid. De ansatte bruker dokumentasjonen til refleksjon i avdelingsmøter for å utvikle egen praksis.

Bøker og leselyst med digitale verktøy:

- Barna kan lese digitale bøker.
- Bøker på stor skjerm gir plass til flere deltakere.
- Barna kan produsere egne bøker i BookCreator.
- Barna kan produsere egne animasjonsfilmer med tema fra bøker.
- Med projektorer og bilder kan vi lage lekemiljøer med tema fra bøker.
- Vi kan lytte til lydbøker.
- Vi kan henge opp bilder fra bøker.
- Barna kan lage digital kunst med tema fra bøker med kopimaskin, tegneprogram og bilder.

Prosjektarbeid

Vi ønsker å styrke barnas muligheter til å påvirke innholdet i barnehagen på en slik måte at barna i en større grad opplever å ha innvirkning på sin egen hverdag. I prosjektarbeid har barnas nysgjerrighet og medvirkning en sentral plass, og barns lyst til å undersøke og utforske skal ha betydning for pedagogiske valg. I barnehagens hverdag kan prosjekter være alt fra veldig små til veldig store. De kan oppstå her og nå, eller de kan være knyttet til årstider og temaer.

I Mosjordet skal vi prioritere:

- Prosjekter som oppstår av barnas interesser og nysgjerrighet.
- Prosjekter som ansatte inviterer til, med bakgrunn i årstider og temaer.
- Prosjekter som henger sammen med barnehagens satsing på digital praksis.
- Prosjekter som er knyttet til fysisk aktivitet og bevegelse.

Lek

Leken har en sentral plass i Mosjordet. Her skal alle barn erfare både organisert og fri lek ute og inne. Vi har fokus på hva barna er opptatt av, og bruker det som grunnlag når vi legger til rette for lekemiljøer og lek. I barnehagen får barna felles opplevelser og erfaringer som igjen blir grunnlag for lek, læring og vennskap.

I Mosjordet jobber vi for:

- At barna får god tid til å leke
- At barn får erfaringer med ulike måter å leke på
- At personalet deltar og er støttende i leken på barnas premisser.
- At personalet beriker leken og veileder barna på en måte som fremmer et inkluderende miljø.

I Mosjordet er leken en sentral del av hverdagen. Leken i seg selv har en egenverdi. Det er gjennom leken utforskning og læring skjer, både fysisk, språklig og sosialt. Vi bruker mye tid på å være tett på barna for å skape gode, varierte og innbydende lekemiljøer, som vil endre seg ut fra barnas initiativ og det som opptar dem. Barn kommuniserer og utforsker verden gjennom egen kropp og uttrykker gjerne dette med hopping, dansing, tumlelek og løping og vil ha like stor plass i lekemiljøene som andre former for lek. Hos oss tilbys det både definerbare og udefinerbare materialer for utforskning og skape rom for kreativ utfoldelse og lek både ute og inne.

Ute- og innemiljøet vårt byr på ulike lek. Ute finner vi naturlige materialer som vi kan utforske, og som gir oss mange ulike sanseopplevelser. Også med tanke på de ulike årstidene, vær og vind. Her kan vi undre oss sammen over insekter vi fanger, blomster vi plukker, vannet vi plasker i, snøen vi spiser og isen vi aker på. Vi vil støtte barnas nysgjerrighet, undersøke, oppdage og forstå sammenhenger og tilegne oss nye kunnskaper om verden sammen med barna. I utemiljøet har vi god plass der motorisk utfoldelse er i fokus. Barna får bruke kroppen fritt, utforske bevegelser og utvikle motoriske ferdigheter på alle plan, der mestringsfølelsen og gleden står høyt når barna endelig mestrer det man har øvd så iherdig på i lang tid.

I Mosjordet jobber vi for:

- Lekens egenverdi, det er gjennom leken sansing, utforskning og læring skjer.
- Jobber vi for et inkluderende fellesskap med vennskap, mestringsfølelse og stolthet over den man er.
- Å skape et robust fellesskap hvor barna lærer og erfarer det å håndtere livets utfordringer, både i motgang og medgang for å være bedre rustet senere i livet.
- Å skape gode og variert lekemiljø ute og inne.
- At leken skal være lystbetont, og lysten til å leke skal komme innenfra.
- Aktive voksne som er tilstedeværende for barna.
- Å tilby ulike materialer for å inspirere og tilrettelegge for barnas lek og utvikling av denne.
- Ha et fokus på at barna skal få bruke kroppen fritt, til å utforske å danne seg kunnskaper og væren om verden.

Læring

I barnehagen skal barna møte et miljø som støtter opp under nysgjerrighet og lysten til å utforske, lære og mestre. Nysgjerrighet, lek og undring er sentrale forutsetninger for læring. I barnehagen vil barna møte situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som kan bidra til nye erfaringer sammen med de andre barna og personalet.

I Mosjordet jobber vi for:

- At barna får delta i et inkluderende fellesskap
- At barn og voksne kan undre seg sammen, utforske og ha filosofiske samtaler
- At personalet støtter barnas initiativ
- At barn tilegner seg nye kunnskaper, ferdigheter og opplever mestring

Omsorg

I barnehagen skal alle barn oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

I Mosjordet jobber vi for:

- At barna har tilgjengelige og oppsøkende voksne rundt seg
- At barna opplever trøst og nærhet
- At personalet støtter og hjelper, men ikke gjør ting for barna som de mestrer selv
- At omsorgen barna får er tilpasset behov, alder og situasjon
- Å tilpasse oss til barnas behov i en åpen dialog med barn og foreldre.
- Viktige treffpunkt er daglige samtaler med barna og foreldre, foreldresamtaler og andre møter.

Danning

Barnehagen skal fremme danning gjennom å støtte barna i deres deltakelse i et demokratisk fellesskap. Vi skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer i fellesskapet og fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I Mosjordet jobber personalet for at alle barn skal få utvikle seg som den de selv er. Det betyr at barnas meninger og interesser blir tatt på alvor, og at vi arbeider for å utvide barnas perspektiver gjennom filosofiske samtaler og et kontinuerlig arbeid for et inkluderende fellesskap.

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve framgang. Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper, får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

I Mosjordet jobber vi for:

- At det er progresjon i alle slags situasjoner; rutiner, påkledning, mat og ulike oppgaver og aktiviteter
- Å støtte barn når de øver på å mestre nye utfordringer
- At vi legger til rette for barna både som individer og som deltakere i en gruppe

Overganger

Barn opplever mange overganger knyttet til barnehagen. Det er en stor overgang når barnet begynner i barnehagen. Det vil også bli overganger mellom avdelinger, og det er en stor forandring når barnet starter på skolen. Barnehagen og foreldrene må sammen legge til rette for at disse overgangene blir trygge og forutsigbare for alle.

Vi har en oppstartsamtale i forbindelse med at barna begynner i barnehagen, og vi inviterer til overgangssamtaler når barn skifter avdeling. Vi inviterer til en foreldresamtale hvert år, og ellers etter behov. Både foreldre og barnehagen kan ta initiativ til samtaler ved behov eller ønske.

Våren før barna starter på skolen har vi et omfattende samarbeid med Aurvoll skole og Dulven friluftsbarnehage. Vi samarbeider om flere besøksdager på skolen og kontaktlæreren kommer på besøk i barnehagen. Vi inviterer til en egen overgangssamtale for hvert barn, der foreldrene, kontaktlærer og pedagogisk leder er med. Dere som har skolestartere, får mer informasjon om forberedelsene fram til skolestart på foreldresamtaler den siste høsten i barnehagen.

I Mosjordet jobber vi for:

- En god oppstart for alle som starter i barnehagen ved å inngå individuelle avtaler om tilvenning.
- At barna skal bli godt kjent på ny avdeling og alle ansatte våren før avdelingsbytte.
- At barna skal bli godt kjent med skolen og føle seg trygge ved skolestart.

Medvirkning

Barnehagen skal være bevisst på barnas uttrykksformer og legge til rette for medvirkning som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov (Rammeplanen for barnehager).

I Mosjordet jobber vi for:

- At ansatte skal ta barnas signaler på alvor.
- At de ansatte skal gjennom prosjektarbeid følge barnas initiativ og fange deres interesser.
- At alle og ethvert barn bli hørt og sett når det gir uttrykk for sin mening eller fremmer sitt behov.

Psykososialt miljø - Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede og følelse av egenverd og mestring. Barnehagen skal forebygge krenkelser og mobbing.

I Mosjordet jobber vi for:

- At barna har tilgjengelige voksne der de er.
- At personalet ser barnas ulike behov.
- At barn blir lyttet til, gjennom kroppsspråk, ytringer og andre uttrykksmåter.
- Å ha et tett samarbeid med foreldre.
- Å møte barna på en positiv måte og med respekt for den de er.

Oppdager eller mistenker barnehagen eller foreldre at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø skal det straks iverksettes tiltak. Barnehagen har utarbeidet en handlingsplan som følges ved slike tilfeller.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

I barnehagen planlegger, vurderer, dokumenterer og tilrettelegger vi for hele barnegruppa, for avdelingen, for mindre grupper og for enkeltbarn.

I Mosjordet:

- Utarbeides det en årsplan for 2 år.
- Legges det planer for hver enkelt måned på avdelingene som foresatte har tilgang til gjennom Visma.
- Legges det planer for ulike aktiviteter og arrangementer.
- Vurderes aktiviteter, arrangementer og rutiner på avdelingsmøter og personalmøter.
- Observeres det kontinuerlig på ulike nivåer.
- Har vi rutiner for overganger, samarbeid, sikkerhet, trivsel osv.
- Har vi samarbeid og rutiner for barn med spesielle behov.
- Vurderer vi fortløpende barnas trivsel og utvikling
- Dokumenteres barnehagens arbeid gjennom: dagbokinnlegg med og uten bilder, månedsbrev med vurdering av aktiviteter som har blitt gjennomført, bildeutstilling i barnehagen, referater fra møter, foreldresamtaler o.l

I Øyer kommune brukes observasjonsverktøyet «Alle med» for å dokumentere barnets utvikling. I Mosjordet får foreldrene informasjon om dette når barnet starter i barnehagen.

Trafikksikkerhet

Barnehagen jobber med trafikkultur og trafikksikkerhet hele året.

I Mosjordet vil barna oppleve:

- Turer i hverdagen hvor trafikksikkerhet naturlig blir tema. Barnehagen har utarbeidet egne rutinebeskrivelser for turer utenfor barnehagen og for turer med offentlig transport.
- 1-2 sykkeluker i året hvor det er fokus på enkle trafikkregler og hvordan man som syklende skal opptre i trafikken.
- En trafikk-uke der vi er mye ute i miljøet og trener på hvordan de trygt kan ferdes i trafikken. I disse ukene har vi egne trafikksamlinger og bruker Trygg Trafikk sitt pedagogiske opplegg med bamsen Tarkus.

På foreldremøte om høsten er trafikk og sikkerhet et tema. Her orienteres det om:

- Trafikkultur på parkeringsplassen.
- Rutiner for å holde grinda lukket.
- Hvordan de voksne er rollemodeller for barna.

Bærekraft

Bærekraftig utvikling handler om å dekke egne behov uten at det går ut over framtidens ressurser. Det krever at vi er bevisste på hvordan vi bruker ressursene i miljøet rundt oss, men også utvikle ressursene som bor i barna.

Miljømessig bærekraft:

- Barna får utforske naturen og lærer hvordan vi best mulig kan ta vare på den. Insekter og planter er ikke lenger så skummelt når vi lærer om hvorfor de er en del av naturen.
- Vi har egen kjøkkenhage.
- Vi sorterer søppel og panner flasker.
- Matgrupper – barna lærer hvor maten kommer fra.
- Matjungelen.
- God bruk av restemat. Vise barna at rester kan bli til et nytt måltid.

Sosial bærekraft:

- Lære barna å ta vare på seg selv og hverandre.
- Skape et inkluderende felleskap der alle barn føler seg sett og hørt.
- Øve på empati, samarbeid og respekt for ulikheter.
- Mangfoldsuke.
- Robuste barn som lærer seg å tenke kritisk, samarbeide, løse problemer og finne gode løsninger.

Økonomisk bærekraft:

- Fremme holdninger og verdier som er bra for miljøet og samfunnet.
- Utfordre barna til å tenke kritisk og finne løsninger.
- Bruke og gjenbruke materialer på en kreativ måte. Kan gamle leker bli til noe nytt?
- Lære barna å ta vare på ting vi bruker.

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. (Hentet fra Rammeplan for barnehager, 2017)

Her kommer noen korte utdrag om de ulike fagområdene. For mer utfyllende informasjon anbefaler vi å lese mer i Rammeplan for barnehager.

Kommunikasjon, språk og tekst

Barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Barnehagen skal bidra til at barn videreutvikler sin språkforståelse og bruker språket til å skape relasjoner, deltar i lek og som redskap til å løse konflikter.

I Mosjordet jobber vi for å:

- Skape et variert språkmiljø der barna opplever glede ved å bruke språk og kommunisere med andre.
- Inkludere alle barna i språkstimulerende aktiviteter.
- Invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal få være i bevegelse, lek og sosial samhandling. De skal oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidige fysiske aktiviteter, inne og ute, året rundt. Aktivitetene i barnehagen skal bidra til at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper om kost, hygiene, aktivitet og hvile.

I Mosjordet vil barna oppleve:

- Fysisk aktivitet hver dag, med Minirøris eller andre organiserte aktiviteter.
- Støtte til å mestre å spise og smøre maten sin selv, på- og avkledning, gå på do og andre hverdagsferdigheter.
- Hvilestunder.
- Aktiviteter i Trettenhallen, med turn, baller, regelleker mm.
- Ski og aking på jordet og i hagen.
- Turer i skogen og i nærområdet på Tretten.

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former. Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

I Mosjordet vil barna:

- Ha tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer.
- Kunne bruke ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk.
- Bli introdusert for å lære sanger tilpasset alder.
- Få erfaringer med ulike type musikk og instrumenter.
- Være med og dramatisere eventyr og fortellinger.
- Møte en digital praksis som bidrar til utforskning og kreativitet.

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen. Vi skal legge til rette for at barna kan få ulike naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. I barnehagen skal barna få være nysgjerrige på naturvitenskaplige fenomener og gjøre erfaringer med teknologi og redskaper. På turer i skogen og i nærområdet vil barna få opplevelser og kjennskap til naturen og naturfenomener året rundt.

I Mosjordet legger vi til rette for:

- Turer i skogen og nærområdet som arena for lek, undring, utforsking og læring
- At barna får tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger, og til å delta i samtaler om det de har erfart og opplevd
- Å synliggjøre naturfenomener og reflektere sammen med barna om sammenhenger i naturen
- Å utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna

Antall, rom og form

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barna skal få utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og selv være kreative og skapende. Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling.

Barna skal få oppdage og undre seg over matematiske sammenhenger og utvikle forståelse for grunnleggende matematiske begreper. De skal få muligheten til å leke og eksperimentere, og til å bruke kroppen og sansene sine.

I Mosjordet møter barna:

- Matematiske begreper, spill, leker og utstyr som kan inspirere til matematisk tenkning.
- Digitale verktøy som bidrar til kreativitet og utforsking.
- Lekemiljøer og materialer som understøtter nysgjerrighet og matematiske erfaringer.

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. Barna skal få samtale og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål og få grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft.

I Mosjordet:

- Skal barna få kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, og bli kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen.
- Skal barna få forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på.
- Skal barna få undre seg og reflektere gjennom filosofiske samtaler.

Nærmiljø og samfunn

Gjennom medvirkning i barnehagen skal barna få innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. Gjennom lek og andre aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere. Barnehagen skal også gi barna kjennskap til samisk kultur og til nasjonale minoriteter.

I Mosjordet:

- Skal barna erfare at de medvirker i egen hverdag.
- Skal barna få kjennskap til nærmiljø ved å gå turer og samtale om det som fins på Tretten.
- Skal barna få kjennskap til samisk kultur ved å markere den samiske nasjonaldagen og aktiviteter knyttet til samiske tradisjoner.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling» jf. Barnehageloven § 1.

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling (Hentet fra Rammeplanen for barnehagen).

I Mosjordet har vi derfor:

- Daglig samarbeid ved levering og henting.
- Oppstartsamtale med nye foreldre.
- 1-2 foreldresamtaler i året, flere samtaler ved behov.
- Overgangssamtaler ved bytte av avdelinger og i forbindelse med skolestart.
- Foreldremøter høst og vår.
- Minimum 4 møter i samarbeidsutvalget i løpet av barnehageåret. FAU organiserer egne møter ofte i forbindelse med barnehagens foreldremøter.
- Arrangementer der foreldre blir invitert til barnehagen; suppeservering, lucia/lysfest, påskefrokost, sommerfest og avslutning for skolestartere.

ÅRSHJUL

AUGUST:

- Oppstart og tilvenning nye barn og på nye avdelinger
- Trafikkuke
- Planleggingsdag
- Oppstartsamtaler
- Overgangssamtaler

SEPTEMBER:

- Suppeservering en ettermiddag med foreldre
- Brannvernuke
- Foreldremøte

OKTOBER:

- Stavsmartn og kunstutstilling
- Språkkuke
- Foreldresamtaler for skolestartere

NOVEMBER:

- Musikkuke
- Planleggingsdag

DESEMBER:

- Juleforberedelser
- Lucia/ Lysfest med foreldre
- Grøttest

JANUAR:

- Planleggingsdag
- Vinteraktivitetsuke
- Foreldresamtaler

FEBRUAR:

- Samefolketsuke
- Temafest- Karneval
- Vinteraktivitetsuke

MARS/APRIL:

- Aktivitetsuke i hallen
- Foreldremøte
- Bokuke
- Planleggingsdag
- Barnehagedagen
- Påskeaktiviteter
- Påskefrokost
- Trafikkuke

MAI:

- Fotografering
- Aktivitetsuke sykkel
- Maifest
- 3-partssamtaler før skolestart

JUNI:

- Aktivitetsuke sykkel
- Avslutning for skolestartere
- Mangfoldsuke
- Sommerfest
- Sommerturer
- Planleggingsdag
- Overgangsdager ny avdeling